

متن پیاده سازی شده

بسم الله الرحمن الرحيم

در ابتدای درس روایتی به مناسبت شهادت حضرت زهرا سلام الله علیها خوانده شد.

بخاری نقل می کند: فاطمه بضعة منی من اذاها فقد اذانی، و روایاتی به این مضمون نقل می کند؛ لا اقل من دو روایت دیده ام که حضرت زهرا تا زمان شهادت از قاتل خود کنار گیری کرد.

خلیفه اول حضرت زهرا را به غضب آورد (صغری) هرکس غضب فاطمه را در بیاورد گناه پیامبر را به غضب آورده است (گیری) و نتیجه هم معلوم است.

در کشف آمده است: حُرِّمَتْ الْجَنَّةُ عَلٰی مَنْ اَظْلَمَ اَهْلَ بَيْتِي و اذانی فی عترتی... .

شبهه‌ی برخی از اهل سنت: در زمان ائمه در بین خلفا و امامان اختلافی نبوده است شاهد بر این مطلب این است که اهل بیت خودشان اسم فرزندانشان را عثمان و عمر می گذاشتند و فقط برخی افراد این اختلافات را بیان کرده اند. ما با روایاتی که از اهل سنت نقل کردیم بر این شبهه خط بطلان می کشیم.

بحث ما در این بود که چرا مرحوم شیخ با اینکه اجماع را قبول ندارد اما در فقه اش استفاده می کند؛ ما عرض کردیم به صرف بودن یک اصطلاح در یک مساله ما نباید آن را دلیل تلقی کنیم و لذا ما مواردی را پیدا کرده ایم که لفظ اجماع ذکر شده است اما به عنوان دلیل نیست.

استاد علیدوست: مثلاً در بحث اینکه اگر مردی دختر زیر 9 سال را افضا کند فقیهی گفته است باید مرد علاوه بر دیه باید نفقه این دختر را تا آخر عمر بدهد و بعد فرموده به خاطر اینکه کسی با این دختر ازدواج نمی کند؛ اگر کسی متخصص نباشد می گوید این چه نوع دلیلی است که این فقیه ذکر کرده است در حالی که فقیه این را به عنوان دلیل ذکر نکرده است بلکه دلیل این مطلب صحیحی حلی است.

استاد: ممکن است لفظ اجماع آمده باشد اما به عنوان استشهاد یا موید نه به عنوان دلیل؛ ممکن است از باب مینای تجمیع ظنون اجماع ذکر شده باشد نه به عنوان دلیل مستقل؛ ممکن است به انگیزه اقناع، اجماع ذکر شود یعنی خود شخص قبول ندارد؛ اما برای اینکه طرف مقابل را اقناع کند این لفظ اجماع را به کار می برد؛ ممکن است کارایی سندی اجماع مراد گوینده نباشد بلکه کارایی ابزاری مقصود گوینده باشد یعنی بخواهد به وسیله اجماع یک آیه ای را تفسیر کند.

نکته: البته ممکن است شیخ مرتضی انصاری در استناد به اجماع اشتباه کرده باشد چرا که ایشان معصوم نیست.

اهل سنت عرف را جزء اسناد می دانند اما مثال که می زنند از کارایی ابزاری عرف مثال می زنند؛ باید اهل فضل دقت کنند و کارایی ابزاری و سندی را خلط نکنند.

نکته: یکی از کارهایی که مرحوم شیخ انجام داده است و شایسته است پیشینه شناسی اجماع است؛ ایشان در ابتدا فرموده اصل اجماع از اهل سنت است و در ابتدا به معنای اتفاق امت به کار می رفته و بعداً (این در کلام شیخ انصاری نیست) به اتفاق اهل حلّ و عقد اطلاق شده است. اما در شیعه چون اتفاق امت حجیت نداشت لذا اجماع را به عنوان کاشف از رای معصوم پذیرفته اند.

الحمد لله رب العالمين